

Asia: VN/1169/2024

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi vuoden 2025 tuloveroasteikosta, tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta**

### Lausunnonantajan lausunto

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Valtiovarainministeriö pyytää Verohallinnolta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi vuoden 2025 tuloveroasteikosta, tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta.

Lakiesitys sisältää seuraavat, pääosin hallituksen kevään 2024 kehysriihen päätöksiin perustuvat muutokset tuloverotuksen verotusperusteisiin:

- \* Ansiotuloveroperusteisiin tehdään indeksitarkistus. Kehysriihen päätöksen mukaisesti indeksitarkistus tehdään valtion ansiotuloveroasteikon muihin tuloluokkiin kuin kahteen ylimpään tuloluokkaan;
- \* Tulosta valtion- ja kunnallisverotuksessa tehtävä ansiotulovähennys poistetaan, mikä kompensoidaan korottamalla veroista vähennettävän työtulovähennyksen vähennysprosenttia ja euromääräistä enimmäismäärää;
- \* Lisäksi veroista tehtävän työtulovähennyksen enimmäismäärää korotetaan 50 eurolla jokaisesta verovelvollisen huollettavana olevasta alaikäisestä lapsesta. Yksinhuoltajille enimmäismäärän korotus myönnetään kaksinkertaisena;
- \* Eläketulon verotusta kiristetään eräillä tuloalueilla eläketulovähennystä pienentämällä;
- \* Kotitalousvähennystä supistetaan alentamalla vähennyksen enimmäismäärää ja korvausprosentteja ja korottamalla vähennyksen omavastuuosuutta. Vähennyksen enimmäismäärä on vuodesta 2025 alkaen 1 600 euroa, korvausprosentti työkorvauksista 35 prosenttia ja palkoista 13 prosenttia ja vähennyksen omavastuuosuus 150 euroa (nykyisin 100 euroa). Edellä mainittu

enimmäismäärä ja korvausprosentit koskevat vuodesta 2025 alkaen kotitalous-, hoiva- ja hoitotyötä ja fysio- ja toimintaterapiaa sekä asunnon kunnossapito- ja perusparannustöitä. Öljylämmityksestä luopuminen säilyy nykyisen väliaikaisesti korotetun kotitalousvähennyksen piirissä vuoden 2027 loppuun (enimmäismäärä 3 500 euroa ja vähennysprosentti 60 prosenttia työkorvauksista sekä 30 prosenttia palkoista.) Verovelvolliskohtaisen omavastuun korotus 150 euroon koskee kuitenkin myös öljylämmityksestä luopumista

\* Ajonaikana nollapäätöiseksi katsottavien työsuhdeautojen Verohallinnon luontoisetupäätöksen mukaisen verotusarvon alentamista 170 eurolla kuukaudessa jatketaan vuoden 2029 loppuun.

\* Elinkeinotulosta ja maatalouden tulosta tehty työnantajan koulutusvähennys poistetaan.

\* Työnantaja voi nykyistä laajemmin kustantaa työntekijälle verovapaasti työskentelypaikan sijainnista johtuvia muuttokustannuksia sekä viranomaisrekisteröinneistä ja niiden hoitamiseksi ulkopuoliselta palveluntarjoajalta ostetuista palveluista syntyneitä kuluja koti- ja ulkomaisissa työskentelytilanteissa. Lisäksi lakiin kirjataan, että työnantajan kustantama kulttuuri-, kieli- ja muu vastaava valmennus olisi työntekijälle verovapaa etuus rajat ylittävän työskentelyn tilanteissa.

\* Metsälahjavähennystä koskevaa tuloverolain 55 d §:n säännöstä muutettaisiin vastaamaan uutta de minimis -valtioneuvostonasetusta. Kaikkea vähämerkityksistä (de minimis) tukea voitaisiin antaa enintään 300 000 euroa kolmen vuoden aikana.

## Ansiotulovähennyksen poistaminen

Ansiotulovähennyksen poistaminen ja tämän kompensoiminen korottamalla työtulovähennystä on kannatettava uudistus. Lakimuutos vähentää verotuksessa tehtävien vähennysten määrää ja siten yksinkertaistaa tuloverojärjestelmää.

## Työtulovähennyksen lapsikorotus

Työtulovähennyksen lapsikorotuksen osalta lisääntyvää hallinnollista työtä sekä Verohallinnolle että verovelvolliselle tulevat erityisesti aiheuttamaan verovelvollisten ulkomailta asuvat lapset, joita ei ole rekisteröity Suomen väestötietojärjestelmään. Verovelvollisen on näissä tapauksissa itse vaadittava vähennystä ja esitettävä selvitys vähennyksen myöntämisen edellytyksistä.

## Muuttokustannukset

Hallituksen esitysluonnoksen perustelujen (s. 45) mukaan "työntekijän ja mukana muuttavan perheenjäsenen välittömästi muuttoon liittyvät matkustamiskustannukset kuuluvat säännöksen soveltamisalaan. Välittömästi muuttoon liittyviksi matkoiksi katsotaan muuton yhteydessä tapahtuvat matkat vanhan ja uuden asunnon välillä." Tarkoituksena ei siten ole, että nyt ko. säännöksen nojalla työnantaja voisi muuttovaihetta laajemmin maksaa verovapaasti matkustamiskustannuksia komennuksen kestäessä. Ehdotetun tuloverolain 69 c §:n 1 momentin mukaan "Veronalaista tuloa ei synny työnantajan maksamista työntekijän ja hänen perheenjäsenensä elantomenoina pidettävistä muutto- ja matkustamiskustannuksista, jos muutto tapahtuu työntekijän työskentelypaikan sijainnin vuoksi." Verohallinto ehdottaa harkittavaksi säännöksen sanamuodon täsmentämistä vastaamaan perusteluista ilmenevää tarkoitusta esimerkiksi seuraavasti: "Veronalaista tuloa ei synny työnantajan maksamista työntekijän ja hänen perheenjäsenensä elantomenoina pidettävistä muuttokustannuksista ja muuton yhteydessä tapahtuvien matkojen kustannuksista, jos muutto tapahtuu työntekijän työskentelypaikan sijainnin vuoksi."

Hallituksen esitysluonnoksen perustelujen (s. 45) mukaan "näin ollen nyt ehdotettavilla muutoksilla muutto- ja siihen liittyvien matkustamiskustannusten verovapauden laajentamiseksi kustannusten täyteen määrään sekä komennusmatkavakuutuksen katsomiseksi verovapaasti korvattavaksi kuluksi ei ole vaikutusta muutto- ja siihen liittyvien matkustamiskustannusten vähennyskelpoisuuteen työntekijän omassa verotuksessa. Tarkoituksena ei ole muuttaa nykyistä oikeus- ja verotuskäytäntöä." Verohallinto ehdottaa em. perustelujen viimeiseen virkkeeseen lisättäväksi selventävän maininnan esimerkiksi seuraavasti: Tarkoituksena ei ole muuttaa nykyistä oikeus- ja verotuskäytäntöä esimerkiksi siten, että verovapauden laajentamisen vuoksi työntekijän oikeus vähentää muuttokustannuksia verotuksessaan laajenisi."

Työnantajan kustantama kulttuuri-, kieli- ja muu vastaava valmennus

Ehdotetun 69 b §:n 3 momentin mukaan pykälän 1 momentissa tarkoitettuna koulutuksena pidetään myös työnantajan työntekijälle kustantamaa työntekijän "rajat ylittävään työskentelyyn" liittyvää kulttuuri-, kieli- ja muuta vastaavaa valmennusta. Verohallinto ehdottaa harkittavaksi säännöksen muotoilua siten, että siinä puhuttaisiin "rajat ylittävistä työskentelytilanteista" tai "kansainvälisissä työskentelytilanteissa."

Säännöksen perusteluissa olisi hyvä selventää, koskisiko ehdotettu verovapaus sekä tilannetta, jossa työntekijä tulee työskentelemään Suomeen, että tilannetta, jossa työntekijä menee työskentelemään toiseen maahan, mikä lienee nyt ehdotetun sääntelyn tarkoitus. Nyt säännöskohtaisissa puhutaan kahdessakin kohdassa "vieraassa valtiossa" työskentelystä, mikä saattaa johdattaa ajatuksen muualla kuin Suomessa tapahtuvaan työskentelyyn esimerkiksi sen vuoksi, että useammassakin tuloverolain pykälässä (12, 74 ja 135 §) puhutaan vieraasta valtiosta merkityksessä muu valtio kuin Suomi.

Verohallinto toteaa lisäksi, että kulttuuri- ja muu vastaava valmennus voidaan ymmärtää käsitteenä hyvin laajaksi. Perusteluissa olisikin hyvä harkita täsmennettäväksi, että kyse on nimenomaan koulutuksen ja valmennuksen verovapaudesta, eikä siitä, että ko. säännöksen nojalla voisi verovapaasti avustaa erilaisten henkilökohtaisten asioiden hoitamisessa (esim. kirjastokortin ja joukkoliikenteen lippujen hankkiminen, muut viranomaisasioinnit kuin TVL 69 d §:ssä verovapaiksi säädetty palvelut, pankit jne.), vaikka ne sinänsä liittyisivät työskentelyvaltion vapaa-ajan kulttuuriin tai tapakulttuuriin.

## Oleskeluoikeuden rekisteröinti

Luonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi uusi TVL 69 d §, jonka mukaan veronalaista tuloa ei synny työnantajan työntekijälle ja hänen perheenjäsenelleen maksamista passin, viisumin ja työ- tai oleskeluluvan hankkimisesta aiheutuneista kustannuksista sekä henkilötunnuksen ja veronumeron hankkimisesta aiheutuneista kustannuksista.

Säännöksessä ja sen perusteluissa ei erikseen mainita EU-kansalaisen oleskeluoikeuden rekisteröintiä, jonka työntekijä on velvollinen tekemään tullessaan Suomeen yli 3 kuukauden ajaksi (ks. <https://migri.fi/oleskeluoikeuden-rekisterointi>). Jos tarkoituksena on se, että myös lakisääteiseen oleskeluoikeuden rekisteröintiin liittyvät viranomaiskustannukset sekä mahdollisen ulkopuolisen palveluntarjoajan veloittamat palkkiot voidaan maksaa verovapaasti, oleskeluoikeuden rekisteröinti olisi tarpeen lisätä tuloverolain 69 §:n 1 momentin 1 kohtaan esimerkiksi seuraavasti:

Veronalaista tuloa ei synny työnantajan työntekijälle ja hänen perheenjäsenelleen maksamista:

1) passin, viisumin ja työ- tai oleskeluluvan hankkimisesta tai oleskeluoikeuden rekisteröinnistä aiheutuneista kustannuksista.

Jos taas tarkoituksena on, että oleskeluoikeuden rekisteröintiä ei työnantaja voi jatkossakaan maksaa verovapaasti, tästä olisi hyvä mainita säännöksen perusteluissa.

## Perheenjäsenen määritelmä

Ehdotetuissa TVL 69 b – d §:ien muutoksissa työnantaja voi korvata verovapaasti myös työntekijän perheenjäsenten kustannuksia. Säännöksistä tai niiden perusteluista ei kuitenkaan löydy määritelmää sille, ketkä kuuluvat säännöksissä tarkoitettuun perheeseen. Kansainvälisissä työskentelytilanteissa työnantaja saattaa kustantaa komennukselle mukaan myös sellaisen avopuolison, jota ei pidetä TVL 7 §:n mukaan puolisona tai lapsia, jotka eivät ole TVL 8 §:n mukaan

alaikäisiä lapsia. Jos tarkoitus on, että perheenjäsenenä pidetään vain tuloverolain 7 §:n mukaista puolisoa ja TVL 8 §:n mukaisia alaikäisiä lapsia, tämä olisi hyvä tuoda perusteluissa esiin.

De minimis tukea koskeva säännös (tuloverolain 55 d §)

Ehdotetun lain tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta voimaantulosäännöksen mukaan lain 55 d §:ä sovelletaan ensimmäisen kerran jo verovuodelta 2024 toimitettavassa verotuksessa. Tästä olisi hyvä mainita myös voimaantulosäännöksen perusteluissa (s. 49).

Verohallinto toteaa teknisenä huomiona, että hallituksen esitysluonnoksessa oleva säädöksen rinnakkaisteksti ei TVL 55 d §:n 2 momentin osalta vastaa lakiehdotusta, kun rinnakkaistekstissä puhutaan "verovuodesta", eikä "vuodesta", kuten lakiehdotuksessa.

Vaikutukset Verohallinnon toimintaan

Lakimuutokset ovat toteutettavissa Verohallinnossa esitysluonnoksen mukaisina. Lakimuutoksista aiheutuu tietojärjestelmämuutoksia. Osa muutoksista on tavanomaisia olemassa olevien parametrien muutoksia ja osa vaatii laajempia muutostöitä. Muutosten toteuttaminen tietojärjestelmään edellyttää muun muassa määrittelyä ja testausta.

Lakimuutokset vaikuttavat Verohallinnossa muutoksina OmaVeroon, verotuksen tietojärjestelmään, ohjeisiin, lomakkeisiin, kirjeisiin ja päätöksiin. Muutokset joudutaan toteuttamaan nopeutetulla aikataululla. Lakimuutokset aiheuttavat Verohallinnossa lisäksi sisäistä koulutus- ja työmenettelyohjeistustarvetta virkailijoille.

Muutoksista on myös tiedotettava ja ohjattava asiakkaita. Neuvonnassa on odotettavissa merkittävä määrä lisääntyneitä yhteydenottoja esimerkiksi työtulovähennyksen lapsikorotuksesta ja kotitalousvähennyksen muutoksista säännösten voimaantulon yhteydessä ja ennen sitä, kun taas vero-valvontavaiheen työmäärä lisääntyy vasta säännösten voimaantulon jälkeen.

Esitysluonnoksessa (s. 42) on todettu Verohallinnon aikaisemmin laatiman alustavan erillisarvion perusteella, että ansiotulovähennyksen poistaminen edellyttää muutoksia Verohallinnon tietojärjestelmiin ja aiheuttaa hallinnollisia kustannuksia. Tietojärjestelmämuutoksista aiheutuvat kertaluonteiset ulkoiset henkilötöykustannukset ovat noin 200 000 euroa, minkä lisäksi muutoksesta

aiheutuisi 7 vuoden aikana ylläpitokuluja yhteensä noin 25 000 euroa. Verohallinnon kertaluontoiset henkilöstömenot ovat noin 50 000 euroa.

Verohallinto täsmentää ja täydentää aikaisempaa arviotaan hallituksen esitystä varten siten, että esitysluonnoksessa ehdotetuista muutoksista aiheutuu kaikkien Verohallinnolle arviolta yhteensä noin 420 000 euron kustannukset, joista ulkoiset hankintamenot ovat noin 220 000 euroa ja sisäiset henkilöstömenot noin 200 000 euroa. Verohallinto arvioi lisäksi, että muutosten voimaantulovaiheeseen liittyvä neuvonta- ja selvittelytyö tulee vaatimaan kaikkiaan noin 5 henkilötyövuoden työpanoksen ja muutoksista yhteensä aiheutuva pysyvä vuotuinen virkailijatyön lisäys tulee olemaan 2,5-3 henkilötyövuotta.

Vaikutusarvioiden perusteena on oletettavasti, että Ahvenanmaa ei tule kunnallisverotusta koskevassa lainsäädännössään poikkeamaan esimerkiksi ansiotulovähennykseen, työtulovähennykseen ja kotitalousvähennykseen ehdotetuista muutoksista.

Hallituksen esityksen jatkokäsittelyä silmällä pitäen Verohallinto tuo esille, että ennakonpidätysprosenttien ja verokorttien laskentaa varten vuoden 2025 veroperusteiden tulisi olla sisällöllisesti vahvistettuja viimeistään 12.11.2024.

Merisalo Matti  
Verohallinto